

NOTAT

30. august 2018

BRITERNE VIL BLIVE I EU DÈR, HVOR DANMARK STÅR TIL AT RYGE UD

Kontakt:

Forskningschef, Catharina Sørensen

+45 21 54 88 21

cas@thinkeuropa.dk

RESUME Trods den britiske premierministers forsikringer om, at "Brexit betyder Brexit", ønsker briterne at forblive i en lang række EU-tiltag på det sikkerhedsmæssige område. Det gælder f.eks. dataudveksling, politisamarbejdet Europol, anklagemyndighedssamarbejdet Eurojust, den europæiske arrestordre og den europæiske efterforskningskendelse. Det fremgår af den hvidbog med forslag til det fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien, som den britiske regering fremlagde i juli.

På nogle områder er briterne sågar indstillet på at tilsidesætte den ellers principielle udmelding om, at Storbritannien ikke skal underlægges EU-Domstolens myndighed. Det sker i erkendelse af, at EU's sikkerhedssamarbejde virker i kampen mod alvorlig kriminalitet og terror, og dermed har betydning for borgernes sikkerhed.

De britiske overvejelser mht. sikkerhedssamarbejdet viser vigtigheden af det arbejde og den udvikling, som foregår i EU på området. Storbritannien har sat alle sejl ind på at forblive en del af dette. Det er tankevækkende ift. det danske retsforbehold, som på nogle områder allerede sætter Danmark uden for døren og som på sigt forventes at bringe Danmark endnu længere væk fra kernen i EU's sikkerheds- og forsvarssamarbejde.

Lykkes det briterne at få en tæt partnerskabsaftale med EU på det retlige område, kan det føre til den paradoksale situation, at Storbritannien kan ende med at være tættere på kernen i EU's retlige og politimæssige samarbejde end Danmark. Også selv om Storbritannien har forladt EU.

HOVEDKONKLUSIONER:

- Den britiske regerings hvidbog om det fremtidige forhold med EU efter Brexit er fyldt med konkrete eksempler på vigtigheden af EU's sikkerhedssamarbejde.
- Briterne har sat alle kræfter ind på at forblive i store dele af samarbejdet.
- Briterne ønsker bl.a., at der på det politi- og strafferetlige område findes aftaler, der er bedre end nogle af de hidtidige tredjelandsaftaler. I modsat fald frygtes et klart tab af operationel retshåndhævelse og strafferetlig kapacitet.
- Det britiske embedsværk anser f.eks. den danske Europol-aftale som utilfredsstillende.
- Danmark har som det eneste EU-land forbehold mod store dele af sikkerhedssamarbejdet, fordi det ligger under det retlige område.
- Ud over Europol fremhæves ni konkrete EU-samarbejder, som Storbritannien ikke ønsker at forlade. Det gælder f.eks. dataudveksling og arrestordrer.
- Samtlige ti områder falder under EU's samarbejde om retlige og indre anliggender, hvor Danmark har forbehold. Med mindre der indgås særftaler, står Danmark stå altså som udgangspunkt til at forlade disse, hvis reglerne en dag revideres og dermed får en overstatslig juridisk base.

Storbritannien er på vej til at forlade EU, men især på det sikkerhedsmæssige område er der en lang række konkrete samarbejder, som briterne ikke ønsker at stå udenfor – også selv om det kan betyde, at briterne må acceptere EU-Domstolens myndighed. Det er interessant set med danske øjne, for det er netop her, at retsforbeholdet stiller Danmark uden for samarbejdet (som det eneste land i EU).

Den hvidbog med ønsker til det fremtidige forhold mellem Storbritannien og EU, som blev præsenteret af premierminister Theresa May i juli, består af fire kapitler.¹ Ét af dem handler om ønsker til "sikkerhedspartnerskabet". Det fokuserer på de dele af EU's retlige politikker, der handler om kriminalitet- og terrorbekæmpelse, og fremhæver særligt ti samarbejder, hvor Storbritannien fortsat skal være med. Alle områderne er i princippet dækket af det danske retsforbehold, og om Danmark stadig deltager, afhænger derfor af spørgsmål om retslig status eller af sær aftaler, som Danmark ikke selv har kontrol over.²

Brexit skal ikke betyde Brexit på områder som...

- Information om flypassagerer
- Advarsler til politi og grænsevagter
- Udveksling af straffeattester
- Udveksling af DNA-data, fingeraftryk og registreringsdata for køretøjer
- Udlevering af mistænkte personer
- Samarbejde mellem retsvæsen politi og toldmyndigheder
- Efterforsknings- og retsforfølgelsehold til grænseoverskridende kriminalitet
- Agenturet til bekæmpelse af alvorlig og organiseret kriminalitet og terrorisme
- Agenturet til efterforskning og retsforfølgelse af alvorlig kriminalitet
- Asyl og ulovlig indvandring

I det følgende gennemgår vi den britiske debat om fortsat deltagelse i EU's sikkerhedssamarbejde, og derefter hvidbogens argumentation for hvert af de ti områder.

¹ The future relationship between the United Kingdom and the European Union, GOV.UK, <https://www.gov.uk/government/publications/the-future-relationship-between-the-united-kingdom-and-the-european-union>, 12. juli.

² Retsforbehold kolliderer med danske sikkerhedsinteresser, notat, Tænketanken EUROPA, <http://thin-keuropa.dk/politik/retsforbehold-kolliderer-med-danske-sikkerhedsinteresser>, 22. august.

Storbritannien vil med, hvor Danmark har forbehold

Et hårdt Brexit, hvor Storbritannien forlader EU uden en aftale, har ikke alene konsekvenser for handel og den fri bevægelighed af personer. Det kan også få alvorlige, negative konsekvenser for borgernes sikkerhed. Så kontant lød meldingen til den britiske indenrigsminister, Sajid Javid, i et lækket, fortroligt brev fra landets politimyndigheder i august. I brevet fremgik det, at det ville påføre britisk politi "betydelige ekstra ressourcer [...] at skulle operere ved hjælp af ikke-EU-værktøjer, og at sådanne værktøjer ville være suboptimale – med potentiale for at sætte driftseffektiviteten og den offentlige sikkerhed i fare".³

De britiske politichefers bekymring for den offentlige sikkerhed lyder dramatisk, men det er ikke første gang, at fremtrædende personer sammenkæder det at stå uden for EU's sikkerhedssamarbejde med en risiko for borgernes sikkerhed. I juli advarede Tysklands indenrigsminister, Horst Seehofer, om, at det kunne koste menneskeliv, hvis Storbritannien røg uden for samarbejdet.⁴

EU's sikkerhedssamarbejde er en del af samarbejdet om retlige og indre anliggender samt forsvar. Begge er områder, hvor Danmark har forbehold. Baseret på meldinger fra såvel den britiske regering som fra EU's Brexit-taskforce, ønsker ingen, at Storbritannien ryger uden for døren på sikkerhedsområdet. Det kan dog blive konsekvensen, hvis de overordnede forhandlinger om en skilsmisseaftale bryder sammen. Hvis der f.eks. ikke er overordnet enighed om forhold som datasikkerhed eller hvem, der kan afgøre stridsspørgsmål, kan samarbejdet ikke fortsætte. Omkring samtidig med politichefernes brev vurderede den britiske handelsminister, Liam Fox, sandsynligheden for et hårdt Brexit at være 60-40.⁵

De ti områder

Hvidbogen med britiske ønsker til det fremtidige forhold med EU efter Brexit op-ridser som nævnt ti områder inden for EU's retlige samarbejde, der ses som særligt vigtige for national sikkerhed og retssikkerhed i Storbritannien. De ti områder er inddelt under overskrifterne dataudveksling, praktisk samarbejde, agenturdeltagelse og samarbejde om asyl- og ulovlig indvandring. Den lange liste til trods er der faktisk tale om et relativt nyt samarbejdsområde i EU. Det kickstartede efter

³ No-deal Brexit poses serious risk to public safety, say policy leaders, The Guardian, 6. august 2018, https://www.theguardian.com/politics/2018/aug/06/police-leaders-warn-home-secretary-public-safety-threat-from-no-deal-brexit?CMP=Share_iOSApp_Other.

⁴ German minister: Brussels' Brexit rigidity will put lives at risk, Politico, <https://www.politico.eu/article/german-minister-brussels-brexit-rigidity-will-put-lives-at-risk/>, 6. juli 2018.

⁵ No-deal Brexit poses serious risk to public safety, say policy leaders, The Guardian, 6. august 2018, https://www.theguardian.com/politics/2018/aug/06/police-leaders-warn-home-secretary-public-safety-threat-from-no-deal-brexit?CMP=Share_iOSApp_Other.

terrorattentatet 11. september 2001 og har siden været en af EU's hurtigst voksende politikker. Danmark har – som det eneste land i EU – forbehold over for alt overstatsligt samarbejde om retlige og indre anliggender.

Med mindre andet er angivet, stammer citaterne i nedenstående afsnit fra den britiske hvidbog. Oversættelserne fra engelsk til dansk er forfatterens.

DATAUDVEKSLING. Fælles for de første fire områder på listen er, at de handler om dataudveksling. I hvidbogen fremgår det, at prompte dataudveksling er afgørende for effektiv retshåndhævelse i dag. En stadigt stigende mængde data skaber behov for hurtige, sofistikerede analyseredskaber og mulighed for direkte at trække data ud fra EU's databaser, så man hurtigere kan finde mistænkte og kriminelle på tværs af landegrænserne. Det anerkendes, at EU har udviklet mekanismer for udveksling af data om f.eks. flypassagerer, fingeraftryk og straffeattester, der er uden sidestykke. Derfor vurderer hvidbogen, at fortsat britisk deltagelse i disse redskaber:

...”er den eneste effektive måde, hvorpå Storbritannien og EU's operationelle myndigheder kan bevare deres specifikke grænseoverskridende kapaciteter. Uden Storbritanniens deltagelse i, og bidrag til, disse dataudvekslingsværktøjer ville der være et betydeligt tab af kapacitet, som ville reducere Storbritanniens og EU's evne til at beskytte borgere i hele Europa. Dette ville betyde, at EU's retshåndhavende myndigheder mister evnen til at identificere farlige kriminelle og missing persons, når de krydser den britiske grænse. Det ville også resultere i en reduktion af Storbritanniens og EU's evne til at identificere og spore terroristnetværk på tværs af Europa.” (s. 56-57)

Specifikt fremhæves fire af EU's dataudvekslingsværktøjer.

1. Informationer om flypassagerer – PNR. Informationer om flypassagerer kaldes PNR-data og inkluderer oplysninger som navn, mellemlandinger, betalingsmetode og evt. medrejsende. Storbritannien var selv drivkraft bag udviklingen af værktøjerne til at anvende PNR-data i efterretningsøjemed, f.eks. til at afdekke terrorismistænkte rejsmønstre. Det er værktøjer, der ifølge hvidbogen er med til at beskytte borgerne. Hvidbogen tilkendegiver, at eksisterende tredjelsaftaler om PNR-udveksling står langt tilbage for det samarbejde, der i dag finder sted mellem EU-landene. Derfor vil Storbritannien søge om fuld tilknytning til PNR-direktivet:

...”Storbritannien vil derfor søge at opretholde Storbritanniens og EU's kapacitet til analyse af PNR, herunder for flyvninger inden for EU, baseret på PNR-direktivet og dets ledsagende sikkerhedsforanstaltninger og regler.” (s. 57)

Danmark deltager ikke i PNR-direktivet på grund af retsforbeholdet.

2. Advarsler til politi og grænsevagter – SIS II. Evnen til at udveksle informationer om efterlyste kriminelle, *missing persons*, terrorismistænkte og stjålne varer kan have afgørende betydning for politi og grænsevagter i opklaringsarbejdet. I EU gør Schengen-informationssystemet SIS II det muligt for myndighederne at se om personer eller varer, de kommer i kontakt med, er mistænkt for kriminelle forhold i andre EU-lande. Der eksisterer over 76 millioner af sådanne bemærkninger i SIS II-systemet, f.eks. om personer med tilknytning til terrorisme, sex-forbrydelser, forsvundne børn og efterlyste flygtninge. I 2017 søgte EU's medlemslande over fem milliarder gange i SIS II-databasen, og det gav over 243.000 hit på kriminelle forhold.⁶ Storbritannien, der ikke er med i Schengen-grænsesamarbejdet, har benyttet sin tilvalgsordning til at få adgang til SIS-II. Alene i 2017 søgte Storbritannien 539 millioner gange i SIS II.⁷ Ifølge regeringens hvidbog ønsker Storbritannien fortsat deltagelse:

..."Antallet af EU-statsborgere, der bor i Storbritannien, og omfanget af passagerankomster til Storbritannien, ca. 130 millioner i det år, der sluttede med udgangen af juni 2017, viser, hvor vigtigt det er at fortsætte med at dele oplysninger, som kan forhindre og opdage alvorlig kriminalitet og terrorisme. Ved fortsat deltagelse i SIS II vil UK forblive bundet af dets regler, herunder *peer evaluation*. UK forpligter sig til at sikre fuld overholdelse [af reglerne] i implementeringen af SIS II og de øvrige EU-dataudvekslingsforanstaltninger, som Storbritannien fremover deltager i." (s. 58)

SIS II er en del af EU's samarbejde om retlige og indre anliggender, men Danmark deltager på grund af den såkaldte Schengen-teknikalitet, der muliggør Danmarks Schengen-medlemskab.

3. Udveksling af straffeattester - ECRIS. Hvidbogen beskriver EU's ECRIS-samarbejde om udveksling af straffeattester som et pålideligt og sikkert redskab, der kan anvendes på alle stadier i en strafferetlig proces eller i arbejdet med at screene folk ved ansættelser til særlige stillinger (f.eks. personer, der skal arbejde med børn). Storbritannien udveksler hvert år titusinder af straffeattester med de øvrige EU-lande som følge af ECRIS-samarbejdet. En rettidig udveksling af straffeattester anses derfor som afgørende for samfundets sikkerhed. Der er, som hvidbogen fastslår, "ikke noget fortilfælde, hvor

⁶ Tænketanken EUROPA, Danske søgninger i Schengen-databasen SIS er tredoblet på tre år, notat, 3. juni 2018, <http://thinkeuropa.dk/politik/danske-soegninger-i-schengen-databasen-sis-tredoblet-paa-aar>.

⁷ The Independent, EU-wide information system threatened by Brexit, 2. maj 2018, <https://www.independent.co.uk/news/uk/home-news/brexit-security-eu-europol-cooperation-data-sis-ii-arrest-warrant-police-a8333011.html>.

medlemsstater systematisk har udvekslet straffeattester med tredjelande", og følges EU's nuværende regelsæt vil Storbritannien som et tredjeland "ophøre med at bidrage til og deltage i ECRIS." Derfor ønskes fortsat britisk deltagelse:

..."UK foreslår fortsat deltagelse i ECRIS som led i det nye juridiske forhold. Det [modsatte fald] ville nægte EU-medlemslande hurtig adgang til store mængder vitale oplysninger, som i dag beskytter de mest sårbare mennesker og fremmer retfærdige og effektive retssystemer i hele Europa." (s. 58)

Danmark deltager i ECRIS, da reglerne er vedtaget før Lissabon-traktatens ikrafttrædelse, men området vil blive omfattet af retsforbeholdet, såfremt reglerne opdateres.⁸ Danmark står således i dag uden for planerne om at udvide ECRIS til også at omfatte borgere uden for EU (ECRIS-TCN), da dette forslag er fremsat under Lissabon-traktatens regler. Ifølge Justitsministeriet kan de nye regler endog skabe tvivl om danske muligheder for at forblive i det eksisterende ECRIS.⁹

4. Udveksling af DNA-data, fingeraftryk og registreringsdata for køretøjer – Prüm-samarbejdet. Et andet punkt, som hvidbogen forholder sig til, er, at vigtigheden af, at retshåndhavende myndigheder på tværs af landegrænser kan udveksle DNA-data, fingeraftryk, og registreringsdata for køretøjer i forebyggelsen og efterforskningen af kriminalitet og terror. I EU er det såkaldte Prüm-samarbejde med til at gøre denne dataudveksling hurtig og effektiv, medlemslandene imellem.

Som EU-medlem besluttede Storbritannien i 2015 at tilvælge Prüm som led i landets tilvalgsordning på retsområdet. I den forbindelse fremhævede den britiske regering på baggrund af anbefalinger fra politiet, at Prüm ville give bedre muligheder for at identificere udenlandske kriminelle, der havde begået alvorlig kriminalitet i Storbritannien, og derfor uden tvivl var i britisk interesse. Mens arbejdet er muligt uden om EU – f.eks. gennem Interpol – anerkender Storbritannien, at EU-samarbejdet revolutionerer værktøjet: Uden Prüm tog det gennemsnitligt 143 dage at få et DNA-match retur gennem Interpol. Med Prüm tager det 15 minutter. Det har sin effekt på hvor meget udveksling, der finder sted. I Storbritannien sendte retshåndhævelsesmyndighederne blot 69 DNA-profiler til andre lande i 2014-15, mens 9.931 profiler var blevet sendt

⁸ Retsforbehold kolliderer med danske sikkerhedsinteresser, notat, Tænk tanken EUROPA, <http://thin-keuropa.dk/politik/retsforbehold-kolliderer-med-danske-sikkerhedsinteresser>, 22. august.

⁹ Justitsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 112 (alm. del) fra Folketingets Europaudvalg, 8. maj 2018.

afsted mindre end seks måneder efter Prüm blev tilgængeligt i Storbritannien.¹⁰

Hvidbogen gør det klart, at "UK vil søge at bevare denne mulighed som led i det fremtidige forhold" (s. 59), og man anfører samtidigt, at det vil være i EU's interesse, da Storbritannien har registreret lige så mange DNA-profiler, som resten af Prüm-landene tilsammen.

Danmark deltager i Prüm-samarbejdet, da det blev indgået før Lissabon-traktatens ikrafttrædelse, men området vil være omfattet af retsforbeholdet, så fremt reglerne opdateres.

PRAKTISK SAMARBEJDE. Et andet britisk fokus går på det, hvidbogen kalder EU's praktiske samarbejde på sikkerhedsområdet. Det defineres som de kapaciteter, EU – herunder ikke mindst Storbritannien – har udviklet med henblik på effektiv grænseoverskridende retshåndhævelse, dvs. at kunne bringe flere kriminelle for en domstol. Hvidbogen nævner specifikt den europæiske arrestordre, efterforskningskendelsen og fælles efterforskningshold som tre eksempler på EU's praktiske kapaciteter, som er af "vital" interesse for Storbritannien fortsat at kunne deltage i.

5. Udlevering af mistænkte personer – Den europæiske arrestordre. Hvidbogen fremhæver, at effektiv og prompt udlevering af personer, der efterlyses for at kunne blive stillet for en domstol eller afsone en fængselsstraf, har vital interesse for borgeres sikkerhed og for at sikre, at retfærdigheden sker fyldest. EU's arrestordre betyder, at et medlemsland skal behandle et andet medlemslands udleveringsanmodning på samme vilkår som en national anmodning. Den anerkendes i hvidbogen, at dette letter retssamarbejdet betragteligt – og ikke mindst at det spiller en afgørende rolle for effektivt politisamarbejde mellem Irland og Nordirland samt resten af Storbritannien. Briterne ønsker at kunne fortsætte med at gøre brug af arrestordren også efter Brexit. Siden 2009 har Storbritannien fået arresteret mere end 12.000 personer på basis af Den europæiske arrestordre, der har gjort det langt lettere at få retsforfulgt de kriminelle. Hvidbogen advarer om, at en tilbagevenden til den mellemstatslige konvention for udleveringer, som hører under Europa Rådet vil "resultere i et uhåndterligt, langsomt og markant dyrere arrangement mellem UK og EU, som vil forsinke retsprocessen" (s. 60). Det anerkendes, at landets kommende status som tredjeland kan give konkrete udfordringer – f.eks. har nogle lande forfatningsmæssige barrierer mod udlevering af egne borgere til tredjelande. I

¹⁰ Government sets out case for joining Prüm, Gov.uk, 26. november 2015, <https://www.gov.uk/government/news/government-sets-out-case-for-joining-prum>.

hvidbogen fremgår det, at Storbritannien håber, at den gensidige tillid, der er blevet skabt i løbet af de seneste mange års erfaringer med arrestordren, alligevel vil muliggøre det fortsatte samarbejde.

Danmark deltager i arrestordren, da reglerne er vedtaget før Lissabon-traktatens ikrafttrædelse, men området vil være omfattet af retsforbeholdet, hvis reglerne skal opdateres.

6. Samarbejde mellem retsvæsen, politi og toldmyndigheder – Den europæiske efterforskningskendelse. Samarbejde mellem retshåndhævende myndigheder på tværs af landegrænserne bidrager til efterforskningsarbejdet og handler bl.a. om udveksling af bevismateriale. I EU betyder den europæiske efterretningskendelse, at et medlemsland skal anerkende andre medlemslandes anmodninger om bevismateriale på samme vilkår som nationale anmodninger. Hvidbogen fastslår, at kendelsen bidrager positivt til at strømline bevisudvekslingsarbejdet, og at Storbritannien derfor bør fortsætte samarbejdet:

..."Storbritannien foreslår at forsætte med effektiv og sikker bevisudveksling i grænseoverskridende efterforskninger af kriminalitet på baggrund af den europæiske efterretningskendelse. [Deltagelse på de vilkår, som tredjelande har i dag, ville medføre] en signifikant langsommere og mindre effektiv bistand, som ville forhindre retfærdigheden i at ske fyldest. Derimod ville Storbritanniens deltagelse i efterretningskendelsen gøre det muligt for Storbritanniens og EU's efterforsknings- og anklagemyndigheder at fortsætte samarbejdet ud fra et succesfuldt, veletableret og yderst effektivt redskab." (s. 61)

Danmark deltager ikke i efterforskningskendelsen på grund af retsforbeholdet.

7. Efterforsknings- og retsforfølgelsehold til grænseoverskridende kriminalitet – JIT's. På grund af kompleksiteten af efterforskninger og retsforfølgelser, der har trådt til flere lande, faciliterer EU oprettelsen af fælles efterretningshold (Joint Investigation Teams – JIT). Holdene skal gøre det hurtigere og mere effektivt at opklare alvorlig kriminalitet. Hvidbogen fremhæver, at Storbritannien i dag er en aktiv bidragsyder til en række JIT's, og at dette engagement ville blive væsentligt reduceret, hvis Storbritannien fremover får samme status som nuværende tredjelande.

..."Storbritannien søger derfor om fuldgyldige deltagelsesrettigheder i JIT's, herunder rettigheden til at kunne oprette nye hold" (s. 61).

Danmark kan deltage i JIT's, da reglerne stammer fra før Lissabon-traktaten, men området vil være omfattet af retsforbeholdet, hvis reglerne skal opdateres. Pga. Danmarks tredjelandsstatus i Europol gælder særlige forhold for JIT oprettet i Europol-regi.¹¹ Hvis Danmark må forlade Eurojust (se nedenfor) vil Danmark endvidere ikke kunne modtage finansiel støtte til deltagelsen.

AGENTURER. EU's to centrale agenturer på det sikkerhedsmæssige område er politiagenturet Europol og anklagemyndighedssamarbejdet Eurojust. De danner rammen for erfaringsudveksling, ressourcedeling, koordination af efterforskninger og udviklingen af nye former for samarbejde. Agenturerne er placeret dør-om-dør i Haag (Holland) for at sikre et hurtigt og smidigt samarbejde. Den britiske hvidbog viser, at Storbritannien anser fortsat deltagelse i disse agenturer som en fordel for alle parter, da deltagelse kan:

..."forebygge alvorlig og organiseret kriminalitet og terrorisme gennem adgang til analysekapaciteter og databaser og gøre det muligt for anklagere, magistrater og retshåndhævelsesmyndigheder at bistå nationale myndigheder i efterforskning og retsforfølgelse af alvorlig grænseoverskridende kriminalitet." (s. 62).

Fortsat fuld deltagelse i EU's agenturer på det sikkerhedsmæssige område opfattes tilsyneladende som så vigtigt for den britiske regering, at en af de overordnede "røde linjer" for forhandlingerne her tilsidesættes. Det drejer sig om EU-Domstolens myndighed. Hvidbogen slår nemlig fast, at "når UK deltager i et EU-agentur, vil UK anerkende EU-domstolens myndighed" (s. 62).

8. Agenturet til bekæmpelse af alvorlig og organiseret kriminalitet og terrorisme – Europol. Specifikt ift. politiagenturet Europol pointerer Storbritannien med hvidbogen, at man ønsker en tilknytning, der er mere omfattende end den aftale, Danmark indgik i 2016. Det er den direkte adgang til data, at Storbritannien finder afgørende.

Europol er omfattet af det danske retsforbehold, men Danmark deltager på baggrund af en tredjelandsaftale.

9. Agenturet til efterforskning og retsforfølgelse af alvorlig kriminalitet - Eurojust. Specifikt ift. anklagemyndighedssamarbejdet Eurojust fremhæver hvidbogen også vigtigheden af, at Storbritannien kan indgå en samarbejdsaftale, der er bedre end eksisterende tredjelandsaftaler. Hvidbogen fastslår, at hvis Storbritannien ikke kan få en sådan aftale, så vil de ikke længere kunne deltage

¹¹ Tænketanken EUROPA, Andenrangsløsning om Europol vil svække dansk politi, notat, 28. november 2016, http://thinkeuropa.dk/sites/default/files/notat_andenrangsløsning_om_europol_vil_svaekke_dansk_politi.pdf.

i Eurojust, og det vil føre til "en reduceret mulighed for Storbritannien og for EU til at samarbejde om at tackle alvorlig grænseoverskridende kriminalitet." (s. 63).

Danmark deltager i Eurojust, men da agenturets retsgrundlag nu skal opdateres, bliver området omfattet af retsforbeholdet. Danmark står derfor til at skulle forlade Eurojust i løbet af 2019, med mindre der indgås en sær aftale.¹²

10. Asyl og ulovlig indvandring – Dublin og Eurodac. EU's asyl- og migrationssamarbejde udgør en separat del af EU-samarbejdet om retlige og indre anliggender, men også her er der tråde til det sikkerhedspartnerskab, Storbritannien ønsker efter Brexit. I hvidbogen beskrives vigtigheden af et strategisk samarbejde om de globale udfordringer fra asyl og ulovlig indvandring, herunder en fælles indsats for at stoppe forsøg på at komme illegalt til Europa.

Konkret fremgår ønsket om at fastholde et samarbejde om at kunne returnere asylansøgere og illegale indvandrere til et land, de er rejst igennem – regler, der i dag er omfattet af EU's Dublin-forordning. Fortsat adgang til Eurodac, en database for asylansøgere's fingeraftryk og biometriske data, nævnes også specifikt.

EU's Dublin- og Eurodac-forordninger er begge omfattet af retsforbeholdet, men Danmark kan deltage på baggrund af sær aftaler.

¹² Retsforbehold kolliderer med danske sikkerhedsinteresser, notat, Tænketanken EUROPA, <http://thin-keuropa.dk/politik/retsforbehold-kolliderer-med-danske-sikkerhedsinteresser>, 22. august.